

Psychosociale begeleiding: algemeen

Een ambulanc centrum is voor vele mensen - voor druggebruikers, maar ook voor hun familie en partners - de eerste plaats waar men komt spreken over de moeilijkheden waarmee men te kampen krijgt.

Het onder woorden brengen van de problemen en klachten waar men soms lang mee rond loopt, beschouwen wij als een eerste stap naar een mogelijke uitweg. Het vergt moed om de stap naar de hulpverlening te zetten en wij zullen dan ook van bij de eerste afspraak goed luisteren om een beeld te vormen van wat er zich voordoet.

In de gesprekken die plaats vinden - wij noemen deze 'de psychosociale begeleiding' - gebeurt er uiteraard meer dan enkel luisteren:

- Nadat we wat zicht beginnen te krijgen op de specifieke situatie – het druggebruik, medicatie- en alcoholgebruik, de ernst ervan, persoonlijke moeilijkheden, de bezorgdheid binnen de omgeving, financiële en justitiële kwesties, problemen op het werk of op school, lichamelijke klachten, ... - zullen we samen met de cliënt bespreken wat ons de meest aangewezen vorm van hulpverlening lijkt te zijn.
- Het druggebruik stoppen of minderen, controle verwerven over medicatie-inname, spreken over persoonlijke moeilijkheden, contacten leggen met andere diensten (CAW, OCMW, ...), familiale gesprekken, ondersteuning bij administratieve problemen, zaken uit het verleden verwerken, enz. : deze kunnen allen een doel vormen van een begeleiding.
- Sommige mensen vinden steun binnen een wekelijks gesprek. Een dergelijke gespreksbegeleiding of psychotherapie biedt de mogelijkheid om samen met een begeleider de problemen die zich voordoen te bespreken en eveneens om op zoek te gaan naar een gepaste oplossing.
- Andere mensen vragen naar een opname. Zij willen een tijdje binnen een drugvrije omgeving opgenomen worden, omdat ze op eigen kracht, vanuit de thuissituatie, niet meer uit de mallemolen van de verslaving geraken. In deze gevallen gaan wij samen op zoek naar het meest gepaste centrum of ziekenhuis.
- Soms zal iemand een tijdje bij ons op gesprek komen, zich nadien laten opnemen, terug bij ons komen, bij een huisarts aankloppen, bij het OCMW of CAW langs gaan voor andere problemen, ... Elke verslaafde persoon is uniek en elk proces van herstel wordt individueel bepaald. De hulpverleningstrajecten verschillen dan ook van persoon tot persoon, van situatie tot situatie.

Psychosociale begeleiding: specifiek

In de psychosociale begeleiding proberen we zicht te krijgen op welke problemen zich **herhalen** bij iemand. Iemand kan aanhoudend teveel drugs of drank gebruiken, aanhoudend z'n werk verliezen, aanhoudend problemen ervaren op relationeel vlak, iemand kan zich constant *slecht voelen*, met het gevoel leven dat er geen hulp meer mogelijk is, jarenlang piekeren, ...

Datgene wat zich herhaalt, datgene waar iemand telkens opnieuw op botst: dat trachten we op termijn te pakken te krijgen en te veranderen. De uiteindelijke

bedoeling van onze gesprekken bestaat erin om iemand te ondersteunen in het maken van **nieuwe keuzes**. Als hulpverlener proberen we te kijken waar iemand verantwoordelijkheid kan nemen tegenover de problemen die ontstaan zijn.

- Iemand die bvb. niet meer uit de schulden raakt, kan het gevoel krijgen tegen de bierkaai te vechten. Drugs en/of drank kunnen dan even helpen om de problemen *te vergeten*. Maar de dag nadien zijn de schulden enkel groter geworden. En het schuldgevoel. Men belandt in een draaikolk waar grotere schulden en het gebruik van drugs of drank elkaar afwisselen: men ziet geen uitweg meer, de machteloosheid wordt groter.
- Iemand kan zich bvb. onbegrepen en alleen voelen. Drugs kunnen gebruikt worden om de eenzaamheid draaglijker te maken, om de verveling te doorbreken, om niet steeds opnieuw te moeten denken aan wat er allemaal moeilijk loopt. Drugs kunnen deugd doen, maar meestal verliezen ze hun positieve effect doorheen de jaren of komen er nieuwe problemen bij: men geraakt uitgeput, men wordt er afhankelijk van, het effect blijft niet langer hetzelfde en men heeft steeds meer nodig. En uiteindelijk voelt men zich helemaal niet minder alleen.
- Iemand kan het *ooit eens geprobeerd hebben*, en daarna drugs blijven gebruiken... zonder eigenlijk te weten waarom. Iemand kan ook twijfelen: zijn die drugs nu goed of slecht voor me? De ene dag lijkt het wel OK, de andere dag voelt men zich leeg en zweert men ze af, om de volgende dag opnieuw... enz!
- Iemand kan het gevoel hebben geen aansluiting te vinden in de maatschappij: men vindt geen werk, geen lief, geen bezigheden, geen vriendengroep. Drugs kunnen dan een middel zijn om toch '*vrienden*' te maken - of eerder *gelijkgestemden*, want meestal ook druggebruikers. Dit blijken niet altijd échte vrienden te blijven. Zo belandt men in een spiraal van zoeken, niet vinden en opnieuw zoeken, en men wil eruit.
- Voor nog anderen loopt alles ogenschijnlijk op wieltjes: men heeft de job die men graag doet, heeft enkele vrienden en een relatie. Maar daarachter schuilt *iets anders*. Achter de façade van 'succes' gebruikt men drugs, ver weg van de openbaarheid. Op den duur beseft men dat er iets fouts zit, en men wil dit stoppen. Men begrijpt niet goed hoe dit zo kunnen lopen is. En men heeft schrik dat de bom ooit zal barsten.

Op alle vragen waarmee iemand zit, zullen wij vanuit onze jarenlange ervaring en vanuit onze specifieke professionele achtergrond (klinische psychologie, maatschappelijk werk, psychotherapie, contextueel werken met familie en partners) antwoorden en ondersteuning proberen te bieden.

Verandering realiseren kost **tijd en inspanning**. De psychosociale begeleiding bestaat dan ook uit een individueel, frequent en intensief contact met de hulpverlener waarbinnen alles waarop men botst besproken en opgevolgd kan worden. De bedoeling is uiteraard om op termijn degelijke oplossingen uit te werken. Verandering komt niet van de ene dag op de andere: we investeren tijd in ons begeleidingswerk en verwachten hetzelfde van onze cliënten. Naar hier komen, volhouden, spreken:

dat zijn de voorwaarden om het oude een plaats te geven en tot iets nieuws te komen.

Dit alles wordt besproken binnen een vertrouwelijk contact dat door ons **beroepsgeheim** beschermd wordt.